

בְּאֵרָה שֶׁל תּוֹרָה

פּשׁט עיון ודרש בפרשת השבוע ופניני השקפה ומוסר / נכתב ונערך ב"ה ע"י הרב ראובן גולן

יו"ל ע"י מוסדות "דרכי תורה" רחובות (רח' הי"ש 12) לאור חזונו ומשנתו של מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל

כתובת המערכת:

רחובות- ההגנה 56/5

טל' - 054-8410805

דוא"ל להערות וקבלת

העלון מדי שבוע:

rg5740@gmail.com

©

גליון 782 שבט תשפ"ג שנה יז

מוקדש לע"נ ר' יחיאל בן דינה אוחיון ז"ל ע"י חתנו ובתו שיחי' וחבריו ב"דרכי תורה"

פרשת בשלח

יב) "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה", ופירש"י שה' אמר למשה "ששאלת מה זכות יש לישראל שיצאו ממצרים, דבר גדול יש לי על הוצאה זו, שהרי עתידים לקבל התורה על ההר הזה לסוף שלושה חדשים שיצאו ממצרים", ואין הכונה כפשוטו שהזכות היא בעצם מה שעתידיים לקבל את התורה, שהרי סוף סוף לא היתה זכות זו בידם, אלא שעצם מה שקיבלו על עצמם לקבל את התורה בעתיד עמד להם.

ועל כך אנו אומרים בהגדה של פסח "והיא שעמדה לאבותינו ולנו", והמפרשים נתחבטו בביאור המילה "והיא", ולהנ"ל יתבאר דהיינו זכות התורה הקד' שעתידיים היו לקבלה.

וצרף לזה את דברי הכלי יקר בתחילת הפרשה שמות (יג), על הפסוק "וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים", ודרשו בילקוט (רמז רכז) "אין חמושים אלא מזוינים בחמישה כלי זיין", ולכאורה וכי מלחמתן של ישראל תלויה בריבוי כלי זיין, והרי התורה היא כלי הנשק שלהם? ופירש דהיינו שהיו מזוינים בחמישה חומשי תורה, ולכן נאמר "חמושים" מלשון חומשים. ואף שעדיין לא קיבלו את התורה, מכל מקום עצם מה שנתרצו לקבל את התורה עמד להם שנקרע הים בפניהם.

ולכן שוררו ישראל "עזי זזמרת יה ותהי לי לישועה", ודרשו במכילתא ש"אין עוז אלא תורה", והודו בזה לה' על שזכות התורה שעתידיים לקבל עמדה להם.

"וזאת היא גאולת הנפש בלי ספק"

ומעשה אבות סימן לבנים, שכל המקבל על עצמו עול תורה, זוכה לגאולה. אדם שזקוק לישועה ומחפש עצה וסגולה עליו לדעת שה"סגולה" הגדולה ביותר היא לימוד תורה. וככל שיקבע בה עתים וירבה בלימודה כך יזכה לגאולה גדולה יותר.

וכן שנינו בפרקי אבות (ו, ו) "כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם", ופירש הרב משה אלמושיני מסלוניקי (חי לפני כחמש מאות שנה) בפירושו "פרקי משה", "שאפילו שלא יהיה רבו לא יתבייש מלומר השמועה בשם מי שאמרה, יהיה מי שיהיה, כי מזה ימשך תועלת גדול לכל השומעים, כאשר יראו התלמידים וכל בני אדם שזה השלם עם כל שלמותו אומר שמועה מפי אחר קטון ממנו, ישתדלו כולם ללמוד וללמד, כדי שיזכו גם הם שיאמרו אחרים

"אני נבראתי בשלישי ואתה נבראת

בשישי"

"וישב הים לפנות בוקר לאיתנו" (יד, כז)

אחד החידושים המפורסמים ביותר בתורת האור החיים הקדוש מופיע בפרשתנו, ובו הקשה רבינו חיים בן עטר זיע"א על דברי המדרש (שמו"ר כא, ו) "כיון שהלך משה לקרוע את הים לא קיבל עליו להיקרע. אמר לו הים, מפניך אני נקרע? אני גדול ממך! שאני נבראתי בשלישי ואתה נבראת בשישי!", שהנה לכאורה מצינו במסכת חולין (ז, א) שהנהר נקרע בפני ר' פנחס בן יאיר בעל כרחו, ולא רק פעם אחת אלא כמה פעמים, ומדוע סירב ים סוף להיקרע בפני משה רבינו וכלל ישראל? [והרי השר של הימים והנהרות הוא אותו שר, ומדוע כאן נכנע וכאן סירב].

ותירץ, שאכן תנאי התנה ה' על כל מעשה בראשית להיות כפופים לתורה ועמליה, ולעשות כל אשר יגזרו עליהם, וממשלתם עליהם כממשלת הבורא ברוך הוא. וזאת מפני שקיום כל העולם ובריותיו הוא בזכות עמלי תורה ולכן דין הוא שישלטו על כל אלה. וזו הסיבה שהנהר פחד מר' פנחס בן יאיר ונקרע בפניו ג' פעמים. ברם, כשעמדו אבותינו על הים, היה זה לפני שקיבלו תורה, וממילא לא היתה הבריאה כפופה להם ומשכך סירב הים להיבקע. [ואף שלמדו תורה מכל מקום קיום העולמות בזכות עסק התורה לא נמסר להם אלא במתן תורה, ועד אז היה העולם תלוי ועומד (כמבואר במס' ע"ז ג, א)].

וזהו שטען בפני משה "אני נבראתי בשלישי ואתה נבראת בשישי", ורמז לו בזה דבר עמוק, שאם היו כבר מקבלים את התורה הרי שבזכות עמל התורה היו כמו התורה עצמה שנוצרה וקדמה לעולם כולו וממילא אף ישראל היו נחשבים שנבראו לפני הים והיה מוכרח הוא להיקרע בפניהם, אך כיון שאין להם את כח התורה ממילא אינו בדין שיקרע בפניהם שכן משה וישראל נבראו בשישי והוא נברא בשלישי.

"והיא שעמדה"

והסיבה שבכל זאת נקרע הים בפני משה וישראל היא מפני שאף שלא קיבלו את התורה, מכל מקום קיבלו עליהם לקבל את התורה, וקבלה זו היא שעמדה להם. וזו גם הסיבה שבעטיה זכו ליציאת מצרים, וכמו שאמר ה' (לעיל ג,

מירה מזל טוב בת יוכבד אביגיל הנוף ע"ה
אריה יהודה לייב בן מרדכי מרקו סקאג' ז"ל
עובדיה בן יעקב ושמעה יעבץ ז"ל
שרה בת מרים ג'יראן ע"ה ע"ה אליעזר

אידה בת טניה לבני ע"ה
בהירה בת מזל ע"ה ע"ה הלפון
רחמים בן יעקב אמנו ז"ל
איתמר בן דבורה ז"ל ע"ה הלפון

ניסים בן זוהרה ז"ל ע"ה אוריון
עליזה בת לאה הררי ע"ה
אהרון בן נחמיה אביבי ז"ל
עיפורה בת יחיאל סינאוני ע"ה

דוד בן דודק ז"ל ע"ה אהרונ
יעחק בן לונה טובול ז"ל
כלפו בן רגינה חיון ז"ל
ישי בן סעדיה שרעבי זצ"ל

שלמים דבר בשמים, וזאת היא גאולת הנפש בלי ספק, שהוא הלימוד, ונמצא זה שאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, שהוא סיבת גאולת השומעים".

"התורה מחזירה ובגדול"

סיפור ענק על הרב בעדני זצ"ל

סיפר הרב חזקיהו מיישקובסקי שליט"א (עלון ארחות חיים בא תשפ"ג) על הגה"צ הרב שמעון בעדני זצ"ל שכידוע היה מכתת רגליו בחוץ לארץ להתרים נדיבי עם לכולל אברכים שעמד בראשותו. והנה יום אחד הגיע לבית חרושת גדול ליהלומים כדי להתרים את הבעלים. וכדרכו בקודש שאל אותו הרב האם יש איזה פועל יהודי במפעל כדי להתרים אותו. "אני לא זקוק לכסף שלי" אמר הרב, "אבל חשוב שלכל יהודי יהיה קשר עם התורה".

במפעל היה עובד חדש שהיה יהודי עם כיפה קטנה שהגיע לשם מארץ ישראל, אך הוא סירב לתרום ואמר לרב, "אני מכבד רבנים, אך לא הגעתי לכאן בשביל לתרום, את זה היה לי מספיק בארץ ישראל. באתי לכאן כדי להרוויח ולחסוך כסף".

הרב ניסה בכל זאת לשכנעו ואמר לו "יש אברך בכולל שלי, ששמו ושם משפחתו בדיוק כמו שלך, אולי אתם מאותו שורש נשמה, מה איכפת לך, תתן סכום אפילו מועט עבור אותו אברך".

הדבר מצא חן בעיניו של אותו פועל לתרום למישהו ששמו ושם משפחתו כמו שלו, הוא נתן לרב 50 דולר, אך אמר "זו הפעם האחרונה שהרב מבקש ממני תרומה. מה שנתתי כעת מספיק". הרב בירך אותו והודה לו, והוסיף ואמר "אשריך שיש לך קשר לתורה. דע לך שלא תפסיד כלום, לא בגשמיות ולא ברוחניות, התורה מחזירה ובגדול". בשנה הבאה הגיע לשם הרב בעדני שוב, והתרים את בעה"ב, ופנה לצאת לדרכו. אך פתאום הוא שומע את

היהודי ההוא אומר "הרב, הרב! למה אתה לא בא אלי להתרים אותי?...". אמר לו הרב בעדני, "אני עומד בדיבור שלי, אמרת לי שזו פעם אחרונה...". אמר לו היהודי "נכון. אבל הרב אמר לי בסוף, אשריך שיש לך קשר לתורה! מי שיש לו קשר לתורה לא מפסיד לא ברוחניות ולא בגשמיות! ובאמת התורה החזירה לי פי כמה! העלו אותי בהרבה דרגות, ואני מרוויח הרבה. כעת - שהרב יבוא אלי כל שנה, ואני אתן!". וכך היה עוד כמה שנים.

עברו כמה שנים, והרב ראה שהוא לא נמצא. הוא שאל עליו, ואמרו לו, שהוא כבר התעשר ונהיה גביר גדול, ופתח בית חרושת במקום אחר. הוא בא אל אותו יהודי, והלה קיבלו בשמחה ובמאור פנים ותרם לו, עד שלאט לאט התהפך לגמרי ונהיה בעל צדקה גדול. הוא גם התקרב לתורה והבן שלו הלך ללמוד בישיבה, והיה בחור עילוי ושקדן ומיוחד במינו.

את הסיפור הזה סיפר הרב בעדני בעצמו בשבע ברכות של הבן של אותו גביר, עם הבת של אותו האברך ששמותיהם שוים!!! אותו אברך נהיה ראש כולל וחיבר ספרים, וחתנו - בן הגביר - הוציא את הספרים שלו...

איזה סיפור מדהים ונפלא. כמה מסר טמון בו. מרן הרב בעדני הצליח ליצור אצל אותו יהודי קשר לתורה והפך לו את החיים. הוא האמין בכל מאודו שכל יהודי חייב קשר עם התורה כדי להצליח, לא רק ברוחניות אלא גם בגשמיות. ולכן אדרבה, אם אתה מחפש להתפתח ולהרוויח ולהתקדם עליך להתחבר כמה שיותר לתורה, כי רק ממנה תבוא לך הצלחה. טעות היא לחשוב שניתן להצליח בלי חיבור לתורה. ההיפך הוא הנכון, עד כמה שהאדם הוא בלי חיסור ובלי פירוד מהתורה הקדושה, התורה מאירה לו פנים ומאצילה לו ברכה והצלחה בכל מעשי ידיו, וזהו דבר ברוך ומנוסה!

רישום לישיבת יביע אומר

הישיבה הקטנה "יביע אומר"

בברכתו ועידודו של מרן הראש"ל הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א מודיעה בס"ד על פתיחת הרישום לשנת הלימודים תשפ"ד.

לפרטים ולרישום למבחן:

המנהל הרב ניר לוי- 052-7609419. המשגיח הרב ישעיה חרירי- 052-7667236.

רפז"ש

למאיה בת יקאטרינה קאטי סלמי תח'
מרדכי בן פורטונה עמר הי"ד
איילת חיה בת רחל חן תח'
אריאלה חיה בת אהובה תח'
נורית בת כדיה אברהם תח'

זמני התפילות ב"דרכי תורה"

שבת קודש פרשת בשלח

מנחה גדולה - 12:25
מנחה ערב שבת (קרבות) - 16:55
הדלקת נרות - 16:57
שחרית מנין נץ (קרבות) - 5:40
שחרית מנין מרכזי (קרבות) - 8:00
מנחה מנין א' (קרבות) - 13:00
תהלים לבנות - 14:15
תהלים לבנים - 15:00
שיעור גמרא מסכת ברכות - 13:30
שיעור בהלכות שבת - 15:15
שיעור פרשת השבוע - 15:45
מנחה מנין ב' (קרבות) - 16:00
שיעור סגולת "זרע שמשון" - 17:45
צאת השבת - 17:49
ערבית מוצ"ש - 18:00
רבינו תם - 18:23
אבות ובנים - 19:00

החיזוק היומי!

האזינו לחיזוק יומי מהרב גולן בקו "קול ראובן"

בטל' 0733-71-81-56 שלוחה 2

ניתן להאזין בקו למאות שיעורים במגוון נושאים: הלכה, פרשת השבוע, מוסר וחסידות.